

NDA ugovori

srpanj 2011.

CIS-DOC-2011-07-019

Upozorenje

Podaci, informacije, tvrdnje i stavovi navedeni u ovom dokumentu nastali su dobrom namjerom i dobrom voljom te profesionalnim radom CIS-ovih stručnjaka, a temelje se na njihovom znanju i petnaestak godina iskustva u radu u informacijskoj sigurnosti. Namjera je da budu točni, precizni, aktualni, potpuni i nepristrani.

Ipak, oni su dani samo kao izvor informacija i CIS ne snosi nikakvu izravnu ili posrednu odgovornost za bilo kakve posljedice nastale korištenjem podataka iz ovog dokumenta.

Ukoliko primijetite bilo kakve netočnosti, krive podatke ili pogreške u ovom dokumentu, ili imate potrebu komentirati sadržaj molimo Vas da to javite elektroničkom poštom na adresu info@CIS.hr.

O CIS-u

CIS izrađuje pregledne dokumente (eng. white paper) na teme iz područja informacijske sigurnosti koji će biti korisni zainteresiranoj javnosti, a u svrhu **podizanje njezine svijesti o informacijskoj sigurnosti i sposobnosti za čuvanje i zaštitu informacija i informacijskih sustava**. Pored toga, CIS razvija i održava mrežni portal www.CIS.hr kao referalnu točku za informacijsku sigurnost za cjelokupnu javnost; izrađuje obrazovne materijale namijenjene javnosti; organizira događaje za podizanje svijesti o informacijskoj sigurnosti u javnosti i pojedinim skupinama te djeluje u suradnji sa svim medijima.

CIS **okuplja mlade** zainteresirane za informacijsku sigurnost i radi na njihovom pravilnom odgoju i obrazovanju u području informacijske sigurnosti te pripremu za **profesionalno bavljenje informacijskom sigurnošću**.

Centar informacijske sigurnosti [CIS] nastao je 2010. godine na poticaj Laboratorija za sustave i signale [LSS] Zavoda za elektroničke sustave i obradbu informacija Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, a kao posljedica 15togodišnjeg rada na istraživanju, razvoju i primjeni informacijske sigurnosti. LSS je među ostalim potaknuo osnivanje CARNetovog CERTa i sudjelovao u izradi Nacionalnog programa informacijske sigurnosti RH.

Smisao CISa je da bude **referentno mjesto za informacijsku sigurnost** za javnost, informatičare i posebno za mlade te da sustavno podiže njihovu svijest i sposobnosti u području informacijske sigurnosti.

Rad CISa podržava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske, a omogućuju sponzori.

Prava korištenja

Ovaj dokument smijete:

- Dijeliti - umnožavati, distribuirati i priopćavati javnosti,
- Remiksirati - prerađivati djelo

pod slijedećim uvjetima:

- Imenovanje - Morate priznati i označiti autorstvo djela na način da bude nedvojbeno da mu je autor Laboratorij za sustave i signale, Fakulteta elektrotehnike i računarstva, Sveučilišta u Zagrebu. To morate napraviti na način koji ne sugerira da Vi ili Vaše korištenje njegova djela imate izravnu podršku LSSa.
- Nekomercijalno - Ovo djelo ne smijete naplaćivati ili na bilo koji način koristiti u komercijalne svrhe.
- Dijeli pod istim uvjetima - Ako ovo djelo izmijenite, preoblikujete ili koristeći ga stvarate novo djelo, prerađujući ga možete distribuirati samo pod licencom koja je ista ili slična ovoj i pri tome morate označiti izvorno autorstvo Laboratorija za sustave i signale, Fakulteta elektrotehnike i računarstva, Sveučilišta u Zagrebu.

Detalji licence dostupni su na: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/hr/legalcode>

Sadržaj

1. UVOD	4
2. OSNOVNO O NDA UGOVORIMA.....	5
2.1. UGOVORNE STRANE.....	6
2.2. VRSTE NDA UGOVORA	7
2.3. DIJELOVI UGOVORA.....	7
2.4. POSLJEDICE KRŠENJA UGOVORA	8
2.5. VALJANOST NDA UGOVORA	9
3. SMJERNICE PRI SASTAVLJANJU I POTPISIVANJU NDA UGOVORA.....	9
4. PRIMJERI UGOVORA.....	10
5. ZAKLJUČAK.....	18
6. REFERENCE	19

1. Uvod

U današnje doba informacija znači moć. Određena informacija može značiti uspjeh tvrtke, a otkrivanje te informacije može prouzročiti velike gubitke pa čak i propast tvrtke. Čuvanjem ključnih informacija tvrtka ostvaruje svoju konkurentnost, a pojedinac štiti svoju ideju koju planira iskoristiti za dobivanje patenta. U doba kada industrijska špijunaža sve više prijeti uspjehu neke tvrtke, jasno je zašto čuvanje tajnih i povjerljivih informacija postaje od ključne važnosti.

Ali što kada je potrebno povjerljivu informaciju podijeliti s nekim drugim kako bi se ostvario željeni cilj? U tom slučaju otkrivanje povjerljive informacije može donijeti veliku dobit, ali i dalje ostaje rizik od javnog otkrivanja povjerljive informacije što može izazvati više štete nego koristi.

Kako bi se vlasnici povjerljivih informacija ipak zaštitili, koriste se NDA ugovori (eng. *Non-disclosure agreement*). Pomoću njih vlasnici informacija mogu odati svoje tajne drugoj strani, ali ostaju na neki način zaštićeni ukoliko druga strana odluči tu informaciju širiti dalje.

U prvom poglavlju ovog dokumenta će se opisati što su NDA ugovori, tko ih sklapa i kada, te koji su osnovni dijelovi ugovora. Opisat će se i koji se postupci pokreću ukoliko dođe do kršenja ugovora te koje su posljedice. U drugom poglavlju će se navesti neke smjernice za pravilno sastavljanje NDA ugovora. U zadnjem poglavlju se nalaze primjeri NDA ugovora s komentarima na dobre dijelove i nedostatke ugovora u primjerima.

CIS

2. Osnovno o NDA ugovorima

NDA (eng. *Non-disclosure agreement*) je pravni ugovor između najmanje dvije ugovorne strane kojim se štite povjerljive informacije, znanje ili materijal koje strane žele podijeliti jedna s drugom u neku svrhu, ali žele ograničiti pristup trećim stranama. U ugovoru se strane dogovaraju koje to informacije moraju ostati zaštićene, tj. koje informacije se ne smiju otkrivati trećim stranama. Također, definira se koliko dugo su ugovorne strane obavezne čuvati informacije definirane u ugovoru, te kazneni postupci ukoliko neka od ugovornih strana ne poštuje ugovor i otkrije neku od povjerljivih informacija trećoj strani. Dodatno, definira se i doseg korištenja dobivenih informacija. Na primjer, primatelj informacija može koristiti dobivena saznanja samo za rad na projektima s pružateljem informacija, ali ne i u svom samostalnom radu.

Drugi nazivi za NDA ugovore koji se koriste su:

- ugovor o povjerljivosti,
- ugovor o tajnosti i
- ugovor o neatkrivanju.

U engleskom jeziku se još koriste nazivi CA (eng. *confidentiality agreement*), CDA (eng. *confidential disclosure agreement*) i PIA (eng. *proprietary information agreement*).

NDA ugovori se koriste za zaštitu intelektualnog vlasništva poput poslovne tajne ili nepatentirane ideje. Pojam poslovne tajne nije moguće precizno definirati, ali može se reći da je poslovna tajna način postupanja, poslovna praksa, „know-how” ili neka druga informacija koja pomaže poslovnim subjektima da se natječu s konkurencijom. Poslovna tajna je onaj element poslovanja koji utječe na uspjeh nekog poslovnog poduhvata kada su svi ostali resursi ekvivalentni. To je ono specijalno znanje koje omogućuje jednom poslovnom subjektu da se nametne drugima. Većina pravnih poredaka se slaže da je poslovna tajna takva informacija koja nije poznata stručnoj javnosti, koja na određeni način donosi gospodarsku korist svom nositelju, te čiju tajnost nositelj pokušava u razumnim okvirima sačuvati. Poslovne tajne nisu zaštićene zakonima na isti način poput žigova ili patenata, a nisu niti predmet javnih ili manje javnih registara poput onih koji se primjerice vode pri hrvatskom Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo. Jedna od osnovnih osobina ove vrste intelektualnog vlasništva zacijelo je činjenica da se poslovna tajna štiti tako da se niti u kojem trenutku ne odaje.

Zbog velike važnosti poslovne tajne, ali ujedno i relativno teškog načina njenog čuvanja, u angloameričkim državama su se počeli koristiti NDA ugovori kako bi se zaštitile poslovne tajne od industrijske špijunaže i slično. Započeti trend su počele slijediti i ostale države svijeta, pa tako i Republika Hrvatska. NDA ugovori za ugovorne strane donose vrlo rigorozne financijske kazne u slučaju otkrivanja poslovnih tajni ili bilo koje druge informacije koje se s NDA ugovorom štite. Ugovori se primjenjuju tokom pregovora prije zaključenja neke poslovne transakcije, pri zaposlenju novih radnika, komunikacije s poslovnim partnerima itd. U pravilu, sa svim entitetima kojima je potrebno otkriti neki dio poslovne tajne potrebno je definirati NDA ugovor kako bi se poslovna tajna što je moguće više zaštitila.

NDA ugovori nisu rezervirani samo za velike kompanije. Njih mogu koristiti i izumitelji koji još nisu patentirali svoju ideju kako bi se zaštitili od intelektualne krađe. Ukoliko izumitelj ima potrebu konzultacije s nekom drugom stranom (tvrtkom, konzultantskim društvom ili sl.), a želi na neki način zaštititi svoju ideju, može zatražiti drugu stranu da potpiše NDA ugovor prije nego otkrije svoju ideju. Ukoliko nakon potpisa ugovora izumiteljeva ideja bude otkrivena, izumitelj ima pravo tražiti odštetu na temelju NDA ugovora. Važno je napomenuti da NDA ugovor ne sprječava krađu ideje, ali daje vlasniku ideje oslonac za tužbu kako bi vratio dio troškova nastalih zbog krađe intelektualnog vlasništva.

Ovisno o potrebi, NDA ugovori mogu biti relativno jednostavni ugovori na 2 do 4 stranice. S druge strane, mogu biti izuzetno složeni ugovori na preko 15 stranica ako detaljno definiraju sve informacije vezane uz primjerice zajednički razvoj neke tehnologije koju se planira patentirati.

NDA ugovori se javljaju u dva glavna oblika: **jednostrani i dvostrani NDA ugovor**. U jednostranom ugovoru se definira jedna ugovorna strana pružatelj informacija, a druga ugovorna strana je primatelj informacija. U dvostranom ugovoru su obje ugovorne strane ujedno i pružatelji i primatelji informacija. U oba slučaja, primatelji informacija su dužni primljenu informaciju ne otkrivati trećima i koristiti ju samo u svrhu definiranom ugovorom.

NDA ugovori mogu štiti bilo koji oblik informacije koji nije opće poznat. To može biti:

- podatak o proizvodu ili klijentima,
- prototip,
- nacrt,
- *know-how* (praktično znanje kako nešto napraviti),
- alat,
- specifikacija sustava,
- računalni program,
- rezultat ispitivanja,
- itd.

Dakle, bilo koja informacija koju ugovorna strana koja je pružatelj informacija koristi, a ne želi otkriti drugima kako ne bi izgubila svoju konkurentnost.

Primatelj informacije potpisivanjem ugovora postaje obavezan čuvati primljenu informaciju i ne otkrivati ju trećim stranama. Međutim, nije neobično da u NDA ugovoru postoji posebna stavka koja štiti i primatelja informacija. U toj stavci se navodi da ukoliko primatelj informaciju dobije iz nekog drugog izvora (dakle, ne od pružatelja informacije), onda tu informaciju nije dužan čuvati. Naravno, ukoliko je primatelj informaciju dobio od trećih na nelegalan način, spomenuta stavka ne vrijedi.

Ukratko, može se reći da postoje tri glavne funkcije NDA ugovora:

1. Prva i najvažnija funkcija NDA ugovora je da štite osjetljive tehničke i ostale informacije koje su dio poslovne tajne od neželjenog otkrivanja. To se ostvaruje pristankom ugovornih strana da neće otkrivati informacije trećima. U protivnom, ugovorna strana koja je prekršila ugovor može snositi velike novčane kazne.
2. Druga uloga NDA ugovora je očuvanje prava na patente prije nego se to pravo i ostvari. Jednom kada se dobije patent, NDA ugovori nisu više potrebni, ali prije toga, dok još nije ostvarena patentna zaštita, NDA ugovori mogu biti važan čimbenik u očuvanju prava na patent.
3. Treća uloga NDA ugovora je točna definicija informacija koje ne smiju biti otkrivene. Pregovorima između ugovornih strana definira se točno koje se to informacije ne smiju otkrivati te ih se klasificira kao povjerljive ili vlasničke. Dodatno, definira se na koliko dugo se informacije moraju čuvati, posljedice otkrivanja informacija, ali i doseg korištenja informacija.

2.1. Ugovorne strane

U pravilu se NDA ugovori potpisuju između dvije ugovorne strane, rjeđe više. Ugovorne strane mogu biti:

- tvrtke,
- pojedinci,
- zaposlenici tvrtke,
- partneri tvrtke,
- razna društva
- itd.

Dvije tvrtke mogu potpisati NDA ugovor ukoliko razmatraju mogućnost poslovnog partnerstva, ali prije toga moraju dobiti uvid u poslovanje druge tvrtke kako bi znali hoće li se partnerstvo moći ostvariti. U tom slučaju, tvrtke moraju dati dio informacija svoje poslovne tajne zbog potencijalne mogućnosti partnerstva i zajedničkog rada na projektima. S druge strane, otkrivanjem poslovne tajne mogu izgubiti konkurentnost i umjesto potencijalnog poslovnog partnera dobiti opasnog konkurenta. U tom slučaju je NDA ugovor vrlo dobar način očuvanja poslovne tajne. Mogućnost otkrivanja ostaje, ali ukoliko do toga dođe, kompanije može tražiti značajnu novčanu odštetu čime može pokriti nastale troškove.

Danas više nije neobično da zaposlenici potpisuju NDA ugovore sa svojim poslodavcima. Jasno je da će zaposlenik dobiti uvid u dio povjerljivih informacija i tvrtka se mora zaštititi od mogućeg

curenja informacija s te strane. Zaposlenici potpisuju NDA ugovore prije početka rada u tvrtci. Ukoliko zaposlenik dobije uvid u neku povjerljivu informaciju prije potpisivanja NDA ugovora, nije ju dužan čuvati. Isto tako, ukoliko dobije uvid u povjerljivu informaciju koja nije definirana u NDA ugovoru, ponovo, nije ju dužan čuvati. NDA ugovori se pripremaju i za potencijalne zaposlenike koji tek pristupaju razgovoru za posao. To su uglavnom razgovori za poslove na visokim pozicijama poput menadžera ili slično, gdje se dio poslovne tajne otkriva već na razgovoru za posao. U NDA ugovorima koje potpisuju poslodavci i posloprimci često se pojavljuje stavka koja osigurava poslodavcu trajno pravo na sve što je zaposlenik ostvario, napisao, proizveo ili izumio dok je bio u radnom odnosu. Ova stavka nije osnovni dio NDA ugovora jer govori o informacijama i proizvodima koji će tek postati dio poslovne tajne, ali je česta u NDA ugovorima između poslodavca i posloprimca.

Individualci mogu koristiti NDA ugovore kada žele zaštititi neki izum koji još nije patentiran ili kada pokušavaju prodati svoju ideju ili izum nekoj kompaniji, ali se žele osigurati da tu ideju kompanije ne ukrade umjesto da kupi.

2.2. Vrste NDA ugovora

Na početku ovog poglavlja su spomenute dva glavna oblika u kojima dolaze NDA ugovori. To su:

- jednostrani i
- dvostrani NDA ugovor.

Zapravo su najčešći jednostrani NDA ugovori u kojima je jedna strana pružatelj informacija, a druga primatelj informacija. Jednostrani NDA ugovori su jednostavniji od dvostranih jer je lakše nadzirati gdje je izvor informacija, a gdje su mogućnosti curenja informacija (samo jedna strana može neželjeno otkrivati informacije). Jednostrani NDA ugovori se potpisuju između zaposlenika i tvrtke, individualca (izumitelja) i tvrtke te tvrtke i konzultantske tvrtke koja ne planira biti pružatelj informacija nego samo primatelj.

Drugi oblik čine dvostrani ugovori gdje su obje strane ujedno i pružatelji i primatelji informacija. Ovi ugovori su nešto složeniji jer je potrebno jasno navesti tko je izvor pojedine informacije koja se želi zaštititi NDA ugovorom. Dvostrani ugovori se najčešće potpisuju između dvije tvrtke koje žele ostvariti partnerstvo i zajednički raditi na nekom projektu.

Unatoč tome što su jednostrani NDA ugovori češći, preporuča se korištenje dvostranih ugovora. Naime, može doći do situacije u kojoj ugovorna strana koje je primatelj informacije ipak mora odati neke svoje povjerljive informacije kako bi se neki projekt dovršio. Na primjer, ukoliko tvrtka (pružatelj informacija) unajmi neku drugu tvrtku (primatelj informacija) za zajednički rad na projektu izrade novog proizvoda, može se dogoditi da unajmljena tvrtka ima gotovo rješenje (dio poslovne tajne) za koje se pri potpisivanju ugovora nije znalo da će biti potrebno za izradu proizvoda, a upravo to rješenje postane ključno za izradu novog proizvoda. Unajmljenoj tvrtki je u interesu da dovrši zajednički projekt, ali ne želi otkriti detalje svojeg rješenja. Da je na početku potpisan dvostrani NDA ugovor, unajmljena tvrtka ne bi imala problema s otkrivanjem detalja svojeg rješenja jer je osigurana od zlonamjernog iskorištavanja. Ovako, potrebno je potpisivati novi NDA ugovor kojeg možda prva tvrtka neće htjeti potpisati.

2.3. Dijelovi ugovora

Svi NDA ugovori imaju neke dijelove zajedničke. To su:

- Definiranje ugovornih strana (naziv tvrtke ili ime pojedinca, adresa tvrtke/pojedinca i sl.).
- Definiranje predmeta ugovora (razlog zbog kojih se ugovorne strane sastaju i potpisuju ugovor. To može biti rad na zajedničkom projektu, ostvarivanje partnerstva, konzultacija i sl.).
- Definiranje što je povjerljivo, tj. koje informacije su povjerljive. Navodi se popis oblika u kojima se povjerljiva informacija može pojaviti (pisani dokument, snimljeni razgovor, prototip, nacrt, know-how, alat, sustav, računalni program, rezultat ispitivanja, e-mail itd.). Što se detaljnije ovaj dio NDA ugovora sastavi, to je manja mogućnost zlonamjernog iskorištavanja.
- Koliko dugo će pružatelj informacija odavati svoje povjerljive informacije primatelju.

- Koliko dugo primatelj informacija mora čuvati dobivene povjerljive informacije.
- Definiranje iznimaka kada primatelj informacija nije dužan čuvati dobivene informacije.
- U koje svrhe primatelj smije koristiti dobivene informacije.
- Koje su posljedice kršenja ugovora.

Stavka u kojoj se definiraju iznimke kada primatelj informacija nije dužan čuvati dobivene informacije je stavka koja štiti primatelja. Ova stavka primatelja oslobađa čuvanja informacije ukoliko do te informacije dođe na neki od sljedećih načina:

- Primatelj informacija je prije potpisivanja ugovora bio upoznat s dotičnom informacijom.
- Primatelj informacija je informaciju legalnim putem saznao iz nekog drugog izvora.
- Informacija je opće poznata ili javno dostupna.
- Informacija je dobivena sudskim nalogom.

Ukratko, primatelj informacija je dužan čuvati samo one informacije koje je dobio od pružatelja informacija.

U ugovoru je potrebno detaljno definirati obveze primatelja informacija:

- Informacije se smiju koristiti samo u svrhu ostvarenja definiranog predmeta ugovora.
- Informacije se smiju otkrivati samo osobama koje ih moraju znati kako bi se ostvario predmet ugovora.
- Potrebno je osigurati prikladne mjere (uložiti razumne napore) očuvanja sigurnosti primljenih informacija. Pod razumne napore se misli na iste napore koje primatelj informacija primjenjuje za očuvanje vlastitih povjerljivih informacija. Dakle, primatelj mora s tuđim povjerljivim informacijama postupati jednako kao i sa svojim povjerljivim informacijama.
- Ukoliko je informaciju potrebno otkriti trećima, potrebno je zatražiti pismenu suglasnost pružatelja informacije i osigurati da će se treća strana na jednak način odnositi prema dobivenim informacijama.

Sve se svodi na to da primatelj mora razumno koristiti povjerljive informacije i ne ih zloupotrebjavati u vlastitu korist. Ukoliko postoji potreba za otkrivanjem informacija (na primjer, vlastitim zaposlenicima kako bi se projekt mogao dovršiti), potrebna je suglasnost pružatelja informacija jer je on vlasnik informacija.

2.4. Posljedice kršenja ugovora

Kako bi se osiguralo pridržavanje ugovora, pružatelj informacija ima pravo na novčanu odštetu ukoliko dođe do kršenja ugovora i otkrivanja povjerljivih informacija. Točne sankcije zbog kršenja ugovora donosi sud, pri čemu je u ugovoru potrebno navesti koji sud će biti nadležan u slučaju spora. Pružatelj informacija u slučaju kršenja ugovora može zatražiti sudski nalog koji će prekršitelja ugovora spriječiti u dodatnom kršenju i daljnjem iznošenju povjerljivih informacija.

Ipak, stvar nije tako jednostavna. Sudska parnica je skupa, a postoji mogućnost da unatoč jasno definiranim uvjetima u ugovoru, prekršitelj bude oslobođen. Do toga može doći jer su potrebni čvrsti dokazi koji pokazuju da je primatelj otkrio povjerljivu informaciju koji je dobio isključivo od pružatelja informacije (a ne nekim drugim legalnim putem) i tako prekršio ugovor.

Nadalje, sudski nalog koji sprječava prekršitelja u daljnjem otkrivanju informacija može samo ublažiti posljedice jer jednom kada je informacija otkrivena, teško je ograničiti njeno širenje, pogotovo u današnje doba brzih i širokodostupnih komunikacijskih usluga.

Zbog toga, vlasnik povjerljive informacije se ne smije zavaravati da će sklapanjem NDA ugovora ostvariti apsolutnu sigurnost i tajnost povjerljivih informacija. NDA ugovor je samo jedna od mjera zaštite intelektualnog vlasništva na koju svaki vlasnik osjetljive informacije ima pravo, a koja omogućuje pravni oslonac ukoliko dođe do povrede intelektualnog vlasništva. Ipak, nije moguće jamčiti nadoknadu troškova ukoliko dođe do kršenja ugovora. Zbog toga je najbolja praksa paziti s kim se uopće sklapa NDA ugovor i postoji li sumnja da se primatelj informacija neće pridržavati ugovora.

2.5. Valjanost NDA ugovora

NDA ugovor postaje valjan onog trenutka kada ga ugovorne strane potpišu. Pri potpisivanju jednostranih NDA ugovora nije potreban potpis obje ugovorne strane jer je samo jedna strana primatelj informacija. Kod dvostranih ugovora obje ugovorne strane se potpisuju jer su obe primatelji informacija i ugovorom se obvezuju čuvati primljene informacije.

Na primjer, pri potpisivanju NDA ugovora između tvrtke i njenog zaposlenika, u pravilu, samo zaposlenik potpisuje ugovor. U tom slučaju, pri potpisivanju ugovora nije nužno da i direktor tvrtke bude potpisan. S druge strane, ukoliko se radi o dvostranom ugovoru kojeg potpisuju dvije tvrtke zbog rada na zajedničkom projektu, NDA ugovor potpisuju direktori obiju tvrtki ili neki drugi zaposlenik tvrtke na visokom položaju koji je ovlašten zastupati interese tvrtke.

Ukoliko je potrebno, potpisivanju ugovora može prisustvovati svjedok čije ime se onda također upisuje na NDA ugovor, ali to nije opća praksa. Ugovor nije potrebno ovjeravati kod javnog bilježnika.

3. Smjernice pri sastavljanju i potpisivanju NDA ugovora

Prilikom pregovaranja i sastavljanja NDA ugovora potrebno je paziti na sljedeće:

- **Definicija povjerljive informacije** – ugovorne strane moraju pregovarati i točno utvrditi koje informacije se smatraju povjerljivim. Ovaj dio ugovora je ključan i potrebno je precizno i bez višeznačnosti definirati koje informacije moraju ostati tajne kako ne bi došlo do kasnijih problema. Pružatelj informacija želi što je moguće šire definirati informacije koje su povjerljive kako bi se bolje zaštitio. S druge strane, primatelj informacija želi precizno definirane povjerljive informacije kako bi u svakom trenutku znao točno što mora čuvati u tajnosti.
- **Obveze primatelja** – dobar NDA ugovor jasno definira koje su obveze primatelja informacija. Jasno je da primatelj ne smije odavati dobivene informacije, ali kako bi se izbjegle nejasnoće, korisno je točno definirati na koji način će primatelj upravljati s dobivenim informacijama. Tipični zahtjevi koji se postavljaju primatelju su korištenje dobivenih informacija isključivo za potrebe koje su definirane u NDA ugovorom kao predmet ugovora (rad na projektu, konzultantski poslovi, pregovori i sl.) te otkrivanje povjerljivih informacija samo osobama koje ih moraju znati (npr. primateljevima zaposlenicima), ali uz prethodno odobrenje pružatelja informacija. Ukoliko primatelj mora otkriti povjerljivu informaciju trećima, uz obavezni prethodni pristanak pružatelja informacije, mora se pobrinuti da će treći korisnik također čuvati povjerljivu informaciju na jednak način na koji to čini prvotni primatelj informacije.
- **Iznimke čuvanja povjerljivosti informacija** – NDA ugovor je prvenstveno namijenjen zaštiti pružatelja informacija, ali kao što je već spomenuto, dobri NDA ugovori imaju posebnu stavku kojom se štiti primatelja informacije. U toj stavci se definiraju iznimke kada primatelj informacija nije dužan čuvati dobivene povjerljive informacije. Prije potpisivanja ugovora preporuča se provjeriti postoji li ovakva stavka, kako bi primatelj informacije bio zaštićen od moguće tužbe (npr. primatelj je povjerljivu informaciju otkrio, ali ona je u tom trenutku već bila opće poznata). Primjeri iznimaka koje oslobađaju primatelja informacije od čuvanja tajne su navedene u poglavlju 2.3
- **Iznimke povjerljivih informacija** – primatelj informacija bi trebao obratiti pažnju na popis informacija koje se izuzimaju iz NDA ugovora jer zapravo i nisu povjerljive (npr. primatelj posjeduje te informacije prije potpisivanja ugovora ili informacije koje su opće poznate). Ukoliko ta stavka ne postoji u ugovoru, primatelj informacija može zatražiti od sastavljača ugovora da se one uvrste u ugovor. Ovo je još jedan od načina zaštite primatelja informacija.
- **Vlasništvo nad povjerljivim informacijama** – pružatelj informacija bi u ugovoru trebao naglasiti da je on vlasnik povjerljivih informacija i činjenicu da se otkrivanjem informacije ne prenosi vlasništvo na primatelja. Drugim riječima, primatelj informacija ne smije s dobivenim informacijama rukovati kao da su njegovo vlasništvo i koristiti ih za svoje potrebe. Ukoliko postoji potreba za prenošenjem prava vlasništva na primatelja potrebno je koristiti dodatni ugovor (ugovor o partnerstvu ili sl.).

- **Vremenski rok** – svi NDA ugovori definiraju vremenski rok u kojem je primatelj dužan čuvati dobivenu informaciju. Neki NDA ugovori dodatno definiraju vremenski rok u kojem će pružatelj otkrivati povjerljive informacije jer nisu rijetki slučajevi da pružatelj informacije otkriva kroz duži vremenski period (npr. ukoliko se radi o partnerstvu i radu na zajedničkom projektu). Vremenski rok se može kvantificirati na način da se definira period u godinama koliko dugo će pružatelj otkrivati informacije, a koliko dugo će primatelji morati čuvati te informacije. Ova dva vremenska roka ne moraju biti jednaka. Drugi način definiranja vremenskog roka je definiranje trenutka kada obveza prestaje (npr. prestanak zajedničkog rada, dovršetak zajedničkog proizvoda, prestanak radnog odnosa itd.). Najčešće se ova dva načina definicije vremenskog roka kombiniraju tako da se period u kojem pružatelj otkriva informacije definira do nekog trenutka (npr. do prestanka zaposlenja), dok se period u kojem primatelj mora čuvati informacije definira u godinama (npr. dvije godine nakon prestanka zaposlenja). Važno je provjeriti postoji li u ugovoru definirano vrijeme početka važenja ugovora (od trenutka potpisivanja ili od trenutka otkrivanja povjerljivih informacija) kako bi se izbjegle moguće nesuglasice.
- **Posljedice kršenja ugovora** – na kraju ugovora se ne smije zanemariti stavka koja opisuje kako će se postupati u slučaju kršenja ugovora. Potrebno je navesti koji sud će biti nadležan ukoliko dođe do kršenja ugovora i koje su posljedice (prekid radnog odnosa, tužba, novčana kazna itd.).

4. Primjeri ugovora

NDA ugovori se danas često koriste i postoje brojni predlošci gotovih NDA ugovore koje je moguće koristiti bez naknade. Moguće je koristiti gotovi predložak ili na temelju njega sastaviti novi NDA ugovor prilagođen određenoj namjeni.

Jedan od poznatijih NDA ugovora je **Standard Form 312** kojeg potpisuju zaposlenici vlade SAD-a kada dobivaju sigurnosno odobrenje za pristup povjerljivoj informaciji. Ovaj NDA ugovor je sličan prethodno opisivanim NDA ugovorima. Njegovim potpisivanjem, primatelji informacija se obvezuju na čuvanje povjerljivih informacija i njihovo neotkrivanje trećim stranama. Ipak, za razliku od uobičajenih NDA ugovora u kojima obveza čuvanja povjerljive informacije prestaje ukoliko ta informacija postane javno dostupna, u Standard Form 312 primatelji se obvezuju čuvati informaciju čak i kada je ona već otkrivena. Dakle, ovaj NDA ugovor je stroži od uobičajenih NDA ugovora. Ukoliko neki od primatelja prekrši ugovor i otkrije povjerljive informacije, osim novčanih kazni, moguće su i kazne u obliku ukidanja sigurnosnog odobrenja, suspenzije, ali i otkaza.

Neki primjeri složenijih jednostranih i dvostranih NDA ugovora na engleskom jeziku mogu se pronaći na poveznicama:

<http://www.extension.iastate.edu/agdm/wholefarm/html/c5-81.html>

<http://www.extension.iastate.edu/agdm/wholefarm/html/c5-82.html>

<http://ipwatchdog.com/tradeseecret/sample-confidentiality-agreements/>

U nastavku ovog poglavlja opisat će se dva jednostavnija NDA ugovora (jednostrani i dvostrani NDA ugovor). Primjeri su preuzeti s portala:

www.hit.hr

Ovi ugovori se mogu koristiti kao predlošci za vlastite NDA ugovore. Poslije svakog od ugovora nalazi se komentar na ugovor gdje se opisuje koji dijelovi ugovora su dobro napisani, a koji dijelovi bi se još mogli popraviti i na koji način.

[ime organizacije1], [adresa organizacije1], [OIB organizacije1], [zastupnik organizacije1]
(u tekstu dalje – **Pružatelj** informacija)

i

[ime organizacije2], [adresa organizacije2], [OIB organizacije2], [zastupnik organizacije2]
(u tekstu dalje – **Primatelj** informacija)

sklopili su u [mjesto], [datum] sljedeći

UGOVOR O POVJERLJIVOSTI

Članak 1.

Ovaj ugovor odnosi se na sve informacije vezane uz [okvirni opis zbog čega se sklapa ugovor (konzultantski poslovi, rad na zajedničkom projektu i sl.)] (u tekstu dalje – Predmet ugovora)

Članak 2.

- (1) Pružatelj informacija posjeduje tehničke i poslovne informacije tajne i povjerljive prirode koje se odnose na Predmet ugovora, i koje Pružatelj informacije smatra imovinom od značajne vrijednosti.
- (2) Pružatelj informacija je voljan izložiti i povjeriti Primatelju informacija određenu količinu informacija iz stavka 1. ovog članka pod uvjetima da ih Primatelj informacija ne prenese na bilo koji način bilo kojoj trećoj strani, niti ih na bilo koji način ne iskoristi, izuzev na načine dopuštene ovim ugovorom.

Članak 3.

Primatelj informacija se obvezuje odnositi se prema primljenim informacijama sa strogom povjerljivosti i tajnosti, ne otkriti ni jednoj trećoj strani bilo koju od informacija primljenih od Pružatelja informacija te ne iskoristiti ni jednu od tih informacija bez prethodne pisane suglasnosti Pružatelja informacija.

Članak 4.

U slučaju kad Primatelj informacija posjećuje bilo koji od radnih prostorija Pružatelja informacija, Primatelj informacija se obvezuje da će s bilo kojim daljnjim informacijama koje se odnose na Predmet ugovora, a s kojima može doći u doticaj prilikom bilo koje takve posjete, uključivo informacije o obliku, materijalima i dizajnu različitih elemenata bilo kojeg postrojenja, proizvoda, ili opreme, koji mogu biti viđeni u tim prostorijama, kao i postrojenja i prostorija u cijelosti, metoda poslovanja te različitih načina i metoda primjene, postupati kao sa strogo povjerljivim informacijama te da bilo koju takvu informaciju neće razotkriti bilo kojoj trećoj strani, ili iskoristiti na bilo koji način, bez prethodne pismene suglasnosti Pružatelja informacija.

Članak 5.

Obveza tajnosti i povjerljivosti iz ovog Ugovora neće se primjenjivati na:

- a) informacije koje su u trenutku njihovog izlaganja Primatelju informacija već bile javno objavljene, ili su na drugi način postale dostupne javnosti;
- b) informacije koje su nakon izlaganja Pružatelja informacija bile objavljene, ili su postale dostupne javnosti na neki drugi način, no ne kroz bilo koju činidbu ili propust Primatelja informacija;
- c) informacije za koje Primatelj informacija može dokazati da ih je posjedovao u trenutku njihova izlaganja, i koje nisu bile pribavljene od Pružatelja informacija, bilo na izravan ili neizravan način;
- d) informacije koje je Primatelj informacija pribavio na zakonom dopušten način od drugih, a koji ih nisu dobili od Pružatelja informacija pod obvezom čuvanja tajne.

Članak 6.

Istekom pet (5) godina od dana potpisa ovog Ugovora:

- a) Primatelj informacija prestaje biti vezan obvezama koje je preuzeo po osnovi ovog Ugovora;
- b) Pružatelj informacija će se pouzdati na patente koje do tad može steći, kao način zaštite informacija koje je izložio Primatelju u skladu s odredbama ovog Ugovora.

Članak 7.

- (1) Odredbe ovog Ugovora primjenjuju se i na zaposlenike te suradnike Primatelja informacija.
- (2) Pružatelj informacija od svojih zaposlenika i suradnika može zahtijevati nadgledanje provođenja obveza iz ovog Ugovora.

Članak 8.

- (1) Na ovaj ugovor primjenjuje se pravo Republike Hrvatske, a u slučaju spora ugovara se nadležnost suda u Zagrebu.
- (2) Ovaj ugovor sklopljen je u dva (2) primjerka, od kojih svaka strana zadržava po jedan.

[ime organizacije1]

[ime organizacije2]

[zastupnik organizacije1]

[zastupnik organizacije2]

Jednostrani ugovor iz primjera se sklapa između dvije pravne osobe koje planiraju buduću suradnju na zajedničkom projektu. Relativno je jednostavan, na samo dvije stranice.

Ovaj jednostrani ugovor o povjerljivosti sadrži većinu ključnih dijelova NDA ugovora koji su opisani u poglavlju 1.3:

- U zaglavlju ugovora se navode ugovorne strane i jasno definira koja strana je pružatelj, a koja primatelj informacija.
- U članku 1. se definira (dosta općenito) predmet ugovora.
- Članak 2. čini glavni dio NDA ugovora i po njemu je odmah jasno o čemu se radi: pružatelj informacija posjeduje određene informacije koje želi otkriti primatelju informacije, ali samo njemu, a ne i trećim stranama te traži od primatelja čuvanje primljenih informacija.
- U članku 3. se definiraju obveze primatelja: čuvanje dobivenih povjerljivih informacija i njihovo korištenje samo uz suglasnost pružatelja informacija.
- Članak 4. definira koje se informacije smatraju povjerljivima. Za razliku od predmeta ugovora koji je dosta općenito definiran, popis povjerljivih informacija je detaljan i jasan, što je odlika dobro sastavljenog NDA ugovora. U ovom dijelu se navode i informacije koje će primatelj dobiti kasnije, ali koje ipak moraju ostati tajne.
- Članak 5. služi za zaštitu primatelja i u njemu se opisuje iznimke kada primatelj nije dužan čuvati dobivene informacije. U ovom ugovoru su navedeni svi uobičajeni slučajevi koji primatelja oslobađaju obveze čuvanja dobivenih informacija. Ipak, nije napravljen popis informacija koje je primatelj posjedovao prije potpisivanja ugovora (podsjetnik: primatelj nije dužan čuvati povjerljive informacije koje je posjedovao prije potpisivanja ugovora). Ovaj dio je zamijenjen točkom c) u kojoj se navodi da primatelj nije dužan čuvati informacije za koje može dokazati da ih je posjedovao u trenutku njihova izlaganja. Dokazati tako nešto nije jednostavno pa se zbog toga potiče detaljno navođenje poznatih informacija u ugovoru kako bi se primatelj bolje zaštitio.
- Članak 6. navodi vremenski rok u kojem primatelj ima obvezu čuvanja povjerljivih informacija. U ovom slučaju rok je 5 godina od potpisivanja ugovora. Pozitivna stvar je što je točno naveden trenutak od kojeg počinje teći rok od 5 godina, ali negativna stvar je što nije navedeno koliko dugo će pružatelj otkrivati povjerljive informacije. Kao što je već prije objašnjeno, preciznije definirani ugovori navode koliko dugo će pružatelj informacija otkrivati svoje informacije (npr. dok traje rad na zajedničkom projektu, dok je pojedinac zaposlen u tvrtki itd.). Na taj način primatelj točno zna koje informacije ne smije otkrivati. Sve informacije koje primatelj dobije od pružatelja informacije nakon ovog vremenskog roka nije dužan čuvati.
- Članak 7. je još jedan članak koji definira obveze primatelja informacije. U ovom slučaju se obveza čuvanja povjerljivih informacija prenosi i na zaposlenike primatelja informacija. Ova stavka je vrlo važna, a moguće ju je previdjeti u sastavljanju NDA ugovora.
- Zadnji članak definira postupak u slučaju kršenja ugovora gdje se navodi koji sud je nadležan u slučaju sudskog spora.

Može se zaključiti da NDA ugovor iz primjera dosta dobro štiti pružatelja informacija, ali primatelj informacije bi se dodatno mogao zaštititi uz male izmjene ovog dokumenta, kako je opisano.

Sljedeći primjer ugovora je jedan dvostrani ugovor između dvije pravne osobe kao u prethodnom primjeru.

[ime organizacije1], [adresa organizacije1], [OIB organizacije1], [zastupnik organizacije1]

i

[ime organizacije2], [adresa organizacije2], [OIB organizacije2], [zastupnik organizacije2]

(u tekstu dalje, kad se spominju zajedno – **Ugovorne strane**)

sklopili su u [mjesto], [datum] sljedeći

UGOVOR O POVJERLJIVOSTI

Članak 1.

Ugovorne strane izražavaju svoju namjeru za [okvirni opis zbog čega se sklapa ugovor (konzultantski poslovi, rad na zajedničkom projektu i sl.)] (u tekstu dalje – Predmet ugovora).

Članak 2.

Ugovorne strane su suglasne da tijekom izmjena informacija i rasprava određene informacije tajne ili povjerljive prirode mogu biti međusobno izložene. Ovim Ugovorom Ugovorne strane žele zaštititi svoje interese prilikom iznošenja takvih tajnih ili povjerljivih informacija te ugovaraju da će se sljedeća pravila primjenjivati na informacije koje budu tako iznošene.

Članak 3.

Za potrebe ovog Ugovora, informacije su bilo koje informacije, u bilo kojem obliku, uključivo i informacije pružene ili razmijenjene u obliku dokumenata, razgovora, elektroničkom obliku, informacije koje su sadržane u fizičkim dijelovima, modelima, metodologiji, ili drugom mjerljivom formatu, programskoj podršci, ili materijalnim uzorcima, koje se na bilo koji način odnose na Predmet ugovora (u tekstu dalje – Informacije), a koje su izložene od strane koja ih pruža (u tekstu dalje - Pružatelj informacija) drugoj strani koja ih prima (u tekstu dalje - Primatelj informacija).

Članak 4.

Primatelj informacija ovim Ugovorom se obvezuje:

1. ne koristiti bilo koje primljene Informacije na bilo koji drugi način, osim za ostvarenje Predmeta ugovora.
2. odnositi se prema primljenim Informacijama s visokom dozom povjerljivosti i tajnosti te ne otkriti ni jednoj trećoj strani bilo koje Informacije bez pismene suglasnosti Pružatelja informacije.
3. otkriti Informacije samo, a i tada samo u mjeri u kojoj je to potrebno, onima od svojih zaposlenika, suradnika ili konzultanata, koji u skladu s Predmetom ugovora imaju potrebu znati, i koji se kroz svoje ugovore o radu, ugovore o djelu, ugovore o autorskom djelu, ili ugovore o uslugama nalaze pod jednakim materijalnim obvezama povjerljivosti i tajnosti.
4. ne kopirati, otisnuti, staviti u pisani oblik, ili spremiti u elektronički oblik, bilo koji materijalni dio Informacije, izuzev u slučajevima kad je to neophodno za ostvarenje Predmeta ugovora.

5. na zahtjev Pružatelja informacija, u svako doba vratiti, uništiti, ili kad je Informacija pohranjena u elektroničkom obliku, trajno izbrisati sve Informacije (uključivo zabilješke, izvještaje, analize, nalaze i mišljenja) koji su u vezi ili proizlaze iz Informacije, i koji je izradio Pružatelj informacija, kao i sve njihove kopije te kad je to moguće pružiti potvrde o uništenju ili brisanju.

Članak 5.

U slučaju kad Primatelj informacija posjećuje bilo koji od radnih prostora Pružatelja informacija, Primatelj informacija se obvezuje da će s bilo kojom novo stečenom Informacijom koja se odnosi na Predmet ugovora, a s kojom može doći u doticaj kao posljedicom bilo koje takve posjete, uključivo informacije o obliku, materijalima i dizajnu različitih elemenata bilo kojeg postrojenja, proizvoda, ili opreme, koji mogu biti viđeni u tim prostorijama, kao i postrojenja i prostorija u cijelosti, metoda poslovanja te različitih načina primjene, postupati kao sa strogo povjerljivim Informacijama te da bilo koje takve informacije neće razotkriti bilo kojoj trećoj strani, ili ih iskoristiti na bilo koji način bez prethodne pismene suglasnosti Pružatelja informacija.

Članak 6.

Obveze tajnosti i povjerljivosti iz ovog Ugovora neće se primjenjivati na Informacije:

- a) koje su u trenutku njihovog izlaganja Primatelju informacija već bile javno objavljene, ili su na drugi način postale općenito dostupne javnosti;
- b) koje su nakon izlaganja Pružatelja informacija javno objavljene, ili su postale opće dostupne javnosti na neki drugi način, a ne kroz bilo koju činidbu ili propust koju je učinio Primatelj informacija;
- c) za koje Primatelj informacija može dokazati da ih je zakonito posjedovao u trenutku njihova izlaganja, i koje nisu bile pribavljene izravno ili neizravno od Pružatelja informacija;
- d) koje je Primatelj informacija pribavio na zakonom dopušten način od drugih, koji ih nisu dobili pod obvezom čuvanja tajne od Pružatelja informacija;
- e) za koje Primatelj informacija može dokazati da ih je samostalno razvio, ili da su bili razvijene za njega, u bilo vrijeme prije no što su mu bile izložene;
- f) za koje se na Pružatelja informacija odnosi zakonska, ili od javnih vlasti nametnuta obveza javnog objavljivanja.

Članak 7.

Ništa u ovom Ugovoru ne tvori zahtjev bilo kojoj strani za izlaganje ili razotkrivanje bilo koje Informacije. Svaka strana zadržava prava u odnosu na svoje Informacije. Ništa u ovom Ugovoru se ne može tumačiti kao davanje bilo kakve licencije na bilo koji patent, izum, autorska prava, ili bilo koje drugo pravo intelektualnog vlasništva, kako sad, tako i u budućnosti.

Članak 8.

- (1) Odredbe ovog Ugovora primjenjuju se, kako na zaposlenike, tako i na suradnike Primatelj informacija.
- (2) Pružatelj informacija od svojih zaposlenika i suradnika može zahtijevati nadgledanje provođenja obveza iz ovog Ugovora.

Članak 9.

Ugovorne stranke će odredbe ovog ugovora čuvati tajnima, i ni jedna stranka neće bez pisane suglasnosti druge stranke činiti bilo kakvu objavu kako bi oglasila njegovo postojanje.

Članak 10.

Bez utjecaja na bilo koja druga prava na naknadu štete koja Pružatelj informacija može imati po drugim pravnim osnovama, kršenje odredbi ovog Ugovora predstavlja osnovu za naknadu posebne materijalne štete koju Primatelj informacija svojim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja prouzroči Pružatelju informacija.

Članak 11.

Ovaj ugovor služi za isključivu međusobnu dobrobit Ugovornih strana, i on ne daje bilo kakva prava bilo kojoj trećoj strani.

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom njegovog potpisivanja od Ugovornih strana.

Članak 12.

(1) Na ovaj ugovor primjenjuje se pravo Republike Hrvatske, a u slučaju spora ugovara se nadležnost suda u Zagrebu.

(2) Ovaj ugovor sklopljen je u dva (2) primjerka, od kojih svaka strana zadržava po jedan.

[ime organizacije1]

[ime organizacije2]

[zastupnik organizacije1]

[zastupnik organizacije2]

Ovaj ugovor je nešto složeniji i duži što se može objasniti samom vrstom ugovora. Kod dvostranog ugovora su obje strane istovremeno i pružatelji i primatelji informacija tako da je potrebno za obje strane definirati njihove obveze i prava.

Opis pojedinih dijelova:

- U zaglavlju ugovora se jasno navode ugovorne strane, ali se umjesto definiranja koja strana je pružatelj, a koja primatelj informacija, obje strane u daljnjem tekstu označuju kao „Ugovorne strane“.
- Članak 1. definira predmet ugovora na isti način kao u prethodnom ugovoru.
- Članak 2. zapravo naglašava da se radi o dvostranom NDA ugovoru jer obje strane žele razmjenjivati određene povjerljive informacije, ali ne žele da treći saznaju za njih.
- U članku 3. se detaljno u jasno navode sve informacije koje se smatraju povjerljivim i u kojem obliku se informacije mogu pojaviti.
- Članak 4. vrlo jasno definira obveze primatelja informacije. Ovo je primjer jako dobro definiranih obveza primatelja, puno boljih od prethodnog primjera. U jednom članku je

navedeno ono što je u prethodnom primjeru bilo u dva članka (članci 3. i 7.) i to puno detaljnije: opisuje se u koje svrhe se informacije smiju koristiti, tko ih smije koristiti, zabranjuje se nepotrebno umnažanje informacija, te opisuje način uklanjanja informacija na pružateljev zahtjev.

- Članak 5. opisuje informacije koje će primatelj naknadno dobiti, ali koje svejedno moraju ostati tajne.
- U članku 6. se kao i u prethodnom primjeru opisuju iznimke kada primatelj nije dužan čuvati povjerljive informacije. Popis informacije koje se izuzimaju iz obveze čuvanja tajnosti ne postoje, nego je taj popis zamijenjen točkom c) kao i u prethodnom primjeru.
- Članak 7. naglašava da se vlasništvo nad vlastitim informacijama ne gubi njihovim otkrivanjem i da svaka strana zadržava prava na vlastite informacije. Ova stavka je važna u NDA ugovorima koje potpisuju dvije tvrtke koje planiraju rad na zajedničkim projektima kako bi se izbjegle moguće nedoumice oko vlasništva nad pojedinim proizvodima.
- Članak 8. ima istu ulogu kao članak 7. u prethodnom primjeru.
- Članak 9. nije uobičajeni dio NDA ugovora, a odnosi se na čuvanje detalja samog NDA ugovora. Ukoliko se i samo postojanje NDA ugovora smatra tajnom informacijom, ovakav članak je koristan.
- Članci 10. i 12. opisuju postupke u slučaju kršenja ugovora (pravo na nadoknadu štete i nadležni sud).
- Članak 11. Opisuje od kada vrijedi ugovor (od trenutka potpisivanja).

Dosta veliki nedostatak ovog ugovora je što nema definirano vrijeme trajanja ugovora: nije definirano niti koliko dugo će se povjerljive informacije razmjenjivati niti koliko dugo traje obveza njihovog čuvanja. Ovo je zapravo ugovor na neodređeno, što može predstavljati problem ukoliko dvije strane koje su potpisale ugovor u jednom trenutku žele prekinuti suradnju. Bolje bi bilo definirati posebnu stavku u kojoj se navodi da ugovor vrijedi do prekida suradnje ili određeni broj godina nakon prekida suradnje. Na taj način se ostavlja manje mjesta pogrešnom tumačenju.

5. Zaključak

NDA ugovori su vrlo korisni ugovori čija je namjena očuvanje povjerljivosti informacija koje su dio poslovne tajne ili nekog drugog intelektualnog vlasništva. Mogu čuvati informaciju u bilo kojem obliku od njihovog otkrivanja široj javnosti. Na taj način vlasnici informacije mogu biti zaštićeni od intelektualne krađe.

U svakom NDA ugovoru, bio on jednostran ili dvostran, postoje dvije strane: pružatelj i primatelj informacija. Pružatelj informacija je vlasnik povjerljive informacije koji zbog nekog razloga želi tu informaciju otkriti primatelju, ali ne želi da primatelj dalje širi dobivenu informaciju niti da ju koristi u svoju korist. Potpisivanjem ugovora primatelj se obvezuje čuvati dobivenu informaciju, tj. držati ju u tajnosti i ne otkrivati trećim stranama.

Većina NDA ugovora ima neke dijelove koji su zajednički poput: definiranja koje su to informacije povjerljive, tko je pružatelj, a tko primatelj informacije, koje su obveze primatelja i koji postupci će se provoditi ukoliko neka od strana prekrši ugovor. Poželjno je dodati stavke koje se odnose na vremenski rok u kojem se dobivene informacije neće otkrivati te neke iznimke kada primatelj nije dužan čuvati povjerljivost dobivenih informacija. Na sve ovo je potrebno paziti prilikom sastavljanja ugovora kako kasnije ne bi bilo nedoumica.

Ukoliko se NDA ugovor pravilno sastavi, vlasnik povjerljive informacije, bio on velika tvrtka koja želi sačuvati poslovnu tajnu ili pojedinac koji želi zaštititi još nepatentirani izum, može tražiti novčanu odštetu ukoliko se povjerljiva informacija zloupotrijebi ili otkrije široj javnosti.

6. Reference

- [1] Mark J. Hanson, Joe R. Thompson, Joel J. Dahlgren: Overview of Confidentiality Agreements, <http://www.extension.iastate.edu/agdm/wholefarm/html/c5-80.html>, ožujak 2004.
- [2] David V. Radack: Understanding Confidentiality Agreements, <http://www.tms.org/pubs/journals/JOM/matters/matters-9405.html>, 1994.
- [3] Wikipedia: Non-disclosure agreement, http://en.wikipedia.org/wiki/Non-disclosure_agreement, srpanj 2011.
- [4] Gene Quinn: Sample Confidentiality Agreements, <http://ipwatchdog.com/tradeseecret/sample-confidentiality-agreements/>, siječanj 2008.
- [5] Poslovna tajna (Trade Secret): http://edu-udzbenik.carnet.hr/1/pogl_02_lekc_10.htm

